

**ПРОУЧВАНЕ МНЕНИЕТО НА НОВОПОСТЪПИЛИ СТУДЕНТИ ОТ
СПЕЦИАЛНОСТ „ЗЪБОТЕХНИК“ ОТНОСНО ОЧАКВАНИЯТА ИМ ЗА
ОБУЧЕНИЕТО В МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ КЪМ МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ПЛОВДИВ**

Св. Янков, Св. Славов

*Медицински колеж към Медицински университет Пловдив
Пловдив, ул. „Братя Бъкстон“ №120, п.к. 4000*

**SURVEY OF ANY NEW STUDENTS IN „DENTAL TECHNICIAN“ ON THEIR
EXPECTATIONS FOR TRAINING IN MEDICAL COLLEGE MEDICAL UNIVERSITY
PLOVDIV**

Sv. Yankov, Sv. Slavov

*College of Medicine at the Medical University of Plovdiv
Plovdiv, 120 "Br. Buxton" 4000*

ABSTRACT

In dental practice, important and indispensable place is the work of the dental technician. He is a specialist who works independently, complying with the instructions of the dentist. Preparation of students is largely determined by education - educational purposes. Achievement of the objectives is the desired end result and clearly defines the professional competence.

Students surveyed declare satisfaction with the selection, training meets their interests and meet their expectations.

Key words: Specialty "Dental technician", expectations of training

Специалност „Зъботехник“ е разкрита в Медицински колеж Пловдив през 1974 година и е една от най – предпочитаните и атрактивни специалности в висшето медицинско училище. Задачите на зъботехника се определят от многообразието на изработваните протезни конструкции и апарати.

През време на обучението си студентите зъботехници получават широка теоретическа и практическа подготовка по специалността и готовност да извършват всички практически дейности както в зъботехническата лаборатория, така също и дипломираните зъботехници да ръководят Медикотехнически лаборатории по зъботехника. Подготовката на студентите се провежда под ръководството на квалифицирани преподаватели.

Целите и задачите на медицинското образование се определят в зависимост от социалната поръчка на обществото и се определят като модел на специалността с медицинско образование, удовлетворяващ здравните потребности на потребителите, Нишева, 2002 [10].

Учебните резултати, към които се стремят студентите се приемат за целите на обучението. В такъв случай преподаването може да се приема по - скоро като средство за постигане на учебните резултати [4].

Целта на изследването е да се проучи мнението на новопостъпили студенти от специалност „Зъботехник“ относно очакванията им за обучението в Медицински колеж към Медицински университет Пловдив.

Материал и методи

Проучването се проведе с 35 новопостъпили студенти от специалност ”Зъботехник”, обучаващи се в Медицински колеж Пловдив през I-ви семестър на учебната 2014/2015 г. За

целта използвахме анкетна карта за анонимно попълване, относно различни аспекти и очаквания от учебния процес.

Използваните методи са: документален метод, емпиричен метод, целенасочено научно наблюдение по Г. Бижков, статистически метод, графичен дизайн и анализ – за онагледяване на процесите и илюстриране на определени закономерности и литературен обзор [2].

Резултати и обсъждане

По признак *пол* преобладаващ е мъжкия (65,7%), спрямо женския - (34,3 %). По-голям е относителния дял на приетите мъже. Процентът на анкетираните от мъжки пол преобладава, което съответства на съотношението при обучаваните в настоящия момент. Показателят *възраст* включва 12 възрастови групи, като най-многобройна е втора група - от 18 до 20 г. (50,14%). Големият процент студенти в тази група са постъпили в Медицински колеж непосредствено след завършено средно образование или след кратко прекъсване от една - две години. По признак националност най - висок е относителния дял българските студенти - 91,45%, с гръцка националност – 5,70%, не посочили отговор – 2,85%.

На въпроса „Откъде получихте информация за Медицински колеж Пловдив?“ анкетираните посочват от интернет - 22,85%, от приятели –22,85%, родители и близки – 11,4, справочници – 2,85%, познати и интернет – 34,2%, не посочил отговор – 1 – 2,85%. Фигура 1.

Фигура 1. Разпределение на източниците за информация за Медицински колеж

Основно информация студентите са получили от интернет и познати. Трудният характер на професиите, както и разнообразието на специалностите изискват от всеки кандидат да притежава определени личностни качества и обем знания.

В тази връзка са и резултатите на проведени в МУ Плевен проучвания за интереса на кандидат- студентите. Основният мотив, който ръководи кандидатите е интересът към специалността – 74%, Атанасова [1].

Удовлетворителен е факта, че анкетираните студенти в 88,60% с най – висок относителен дял са приети по първо желание. Анализът на получените резултати показва, че анкетираните студенти съзнателно са избрали специалността, по която се обучават. Този факт доказва, че студентите са получили достатъчна предварителна информация от свои близки или от информационното обслужване на Медицински колеж и са наясно с очакванията за бъдещата си реализация.

На въпроса „Доволни ли сте от обслужването при постъпването от Учебен отдел в МК – Пловдив?“ анкетираните в 77,1% са посочили че са доволни от обслужването при приема, но 14,3% - не са доволни. Този резултат предполага да се вземат сериозни мерки относно организацията, отношението и компетентността на обслужването на служителите от Отдел учебен. Фигура 2

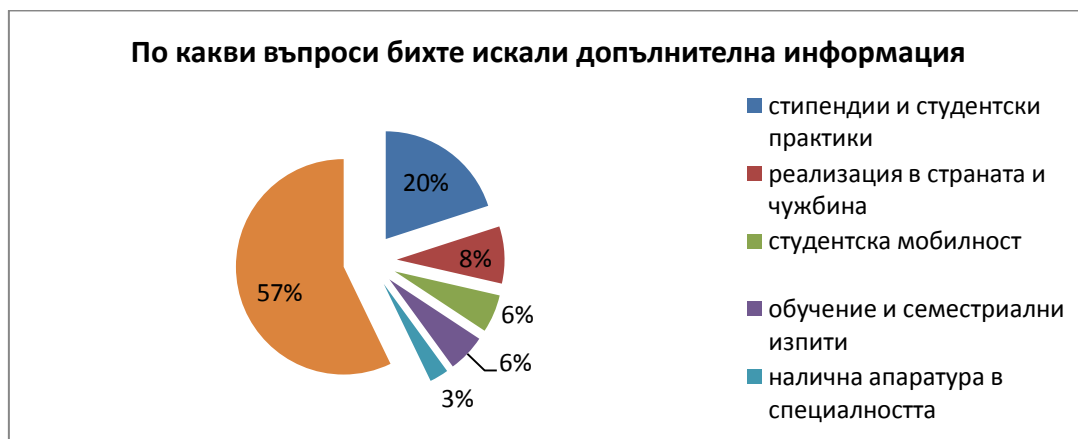
Фигура 2. Удовлетвореност от обслужването от Учебен отдел

Целта на следващия въпрос от анкетата бе да се установи достатъчна ли е информацията и указанията от Административното ръководство на МК и от преподавателите относно предстоящото обучение. За 82,85% от анкетиранияте студенти информацията е достатъчна, за 2,85% - не е и 14,3% не могат да преценят. Относно първоначалната информация и указания от Административния ръководител и преподаватели са удовлетворени 82,85% от приетите студенти.

Допълнителна информация студентите зъботехници желаят да получат относно:

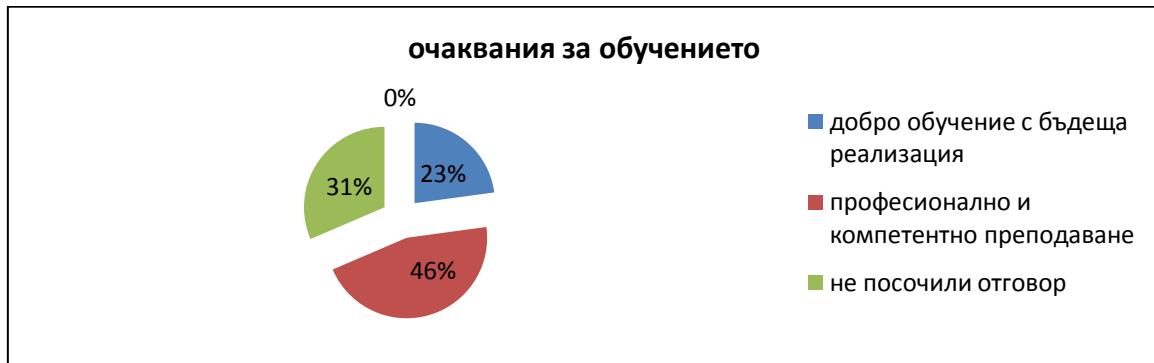
- стипендии и студентски практики – 20%
- реализация в страната и чужбина след завършване на обучението – 8,57%
- студентска мобилност в чужбина – 5,7%
- обучение и семестриални изпити – 5,7%
- наличната апаратура в специалността – 2,85%
- без въпроси – 57,14%. Фигура 3.

Студентите в началния курс на обучение имат разнопосочни въпроси, но се интересуват в най – голяма степен от крайния резултат на обучението си и реализацията след завършването, която е пряко свързана с работата на денталния лекар. В тази връзка М. Варнева анкетира дентални лекари за професионалните умения на завършилите през последните 10 години в Медицински колеж - Варна зъботехници, с които те работят. Анализът на резултатите показва, че професионалната подготовка и умения на зъботехниците за 61,20% от анкетиранияте са много добри и за 23,90% са отлични [3].

Фигура 3. Въпроси относно допълнителна информация

На въпроса „Какви са очакванията за обучението ви в МК?“ студентите отговарят по следния начин: добро обучение с бъдеща реализация – 22,85%, професионално и компетентно преподаване – 45,7%, не посочили отговор – 31,45%. Фигура 4.

Фигура 4. Очаквания за обучението в МК

Новоприетите студенти акцентират върху професионализма и компетентността на преподавателите от медицинския колеж. За постигане на ефективно обучение важен критерий са професионализма и педагогическите компетенции на преподавателите от специалност „Зъботехник“.

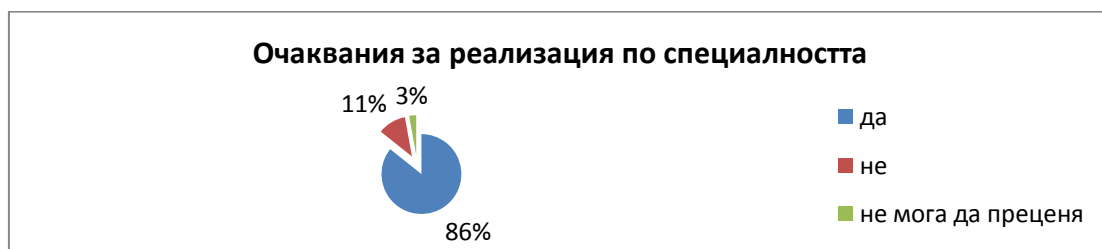
Според Каснакова, 2012 „Европейската стратегия за обучение на медицински специалисти и преподаватели поставя основен акцент върху компетенциите и личността на преподавателя, както и върху ефективността на неговата дейност. В този смисъл професионалната подготовка на преподавателя, както и личностните му качества са от решаващо значение за осъществяване на ефективна педагогическа дейност”[7].

Новопостъпилите студенти имат високи очаквания от обучението си в Медицински колеж. За 88,6% от анкетираните реалните условия и учебна атмосфера ги задоволява, но 2,85% желаят – подобряване на материално-техническата база. Задоволяването на очакванията и удовлетвореността на студентите е свързано с качеството на медицинското образование.

Според Каснакова, 2013 ”Качеството на обучението е комплексен проблем. В най-силна степен то зависи от ефективността на провежданите образователни дейности и от професионалните и личностни качества на преподавателите. Сега на образованието се гледа като на процес на усвояване на знания и умения в продължение на целия живот на човека” [5].

Според Митова, Воденичаров, 1989 ”От броя, квалификацията, структурата и дейността на здравните кадри зависи равнището на удовлетвореност на здравните потребности на населението от качествена медицинска помощ”[9].

Критериите, които определят качествено медицинско образование зависят и до голяма степен от качествата на обучаваната страна: добро предуниверситетско образование; лична интелигентност; мотивация за избор на професия; увереност за реализация [6].

Фигура 5 Очаквания за реализация по специалността

Положително оценяват очакванията 86,7% от студентите, които считат че теоретичните знания и практически умения, които ще придобият по време на обучение. Това им дава увереност, че ще започнат работа по специалността. Необходимо е обаче да се подчертае, че 11,45% от анкетираните не могат да преценят. Фигура 5.

Според М. Митова, 1999 качеството на подготовка на студентите в значителна степен се определя от учебно – възпитателните цели. Постигането на целите е желаният краен резултат и точно определя професионалната компетентност, която трябва да се придобие в края на учебно – практическото занятие и учебна практика, като основни форми на обучение и възпитание на кадри в здравеопазването [8].

Изводи и заключения:

Анкетираните студенти декларират удовлетвореност от избора си, обучението задоволява техните интереси и отговаря на очакванията им. Тревожен е фактът, че една част от проучваните студенти, не са наясно с отговорностите и тежестта на бъдещата им професия. Това е сериозна предпоставка за разминаване с предварителните им очаквания и предизвикателство към педагогическите умения на преподавателите.

Качеството на учебния процес до голяма степен зависи от способността на преподавателя да ангажира и мотивира студентите да търсят информация, да решават проблеми, да повишават своите постижения. Процесът на обучение във висшето училище представлява дидактическа организация от равностойни елементи, връзки и отношения, насочени към усвояване на определен обем знания, умения и навици от студентите под ръководството на преподавателя [10].

Според Т. Попов научно – техническият прогрес и изменящите се социални условия на живот водят до нови изисквания към подготовката на младото поколение. То ще живее и твори в глобализация, при нови обективни потребности, нови обективни условия на труд. Очертават се нови проблеми пред образованието, налага се анализиране и конкретизиране на целите на медицинското обучение [11,12].

Литература:

1. Атанасова К., Попова Т., Георгиева Т., Мотивацията при избора на специалност от кандидат-студентите, сп. „Сестринско дело 2008 г. кн.2 , с.4
2. Бижков, Г. Методология и методи на педагогическите изследвания, АСКОНИ – издат., С., 1995 г. с. 239
3. Варнева, М., Студентска оценка за качеството на обучение по специалност“ Зъботехник“ в Медицински колеж – Варна, сп. „Здравни грижи“ 2012 г., бр. 3, с. 30
4. Воденичаров, С. Попова, Оценяването в медицинското образование, София, 2000,16.
5. Каснакова, П., Непрекъснатото обучение – необходимост за усъвършенстване на педагогическите и професионални компетенции на преподавателя от медицински колеж, Здраве и наука, година III, бр.4 (012), 2013, 27-29.
6. Каснакова П, Необходимост от педагогически компетенции на преподавателите от Медицински колеж. Сборник доклади 09-10 май 2012 г. Пловдив, 70 години Медицински колеж Пловдив – Традиции и бъдеще – Юбилейна научна сесия, 283-285.
7. Каснакова П., Съпоставка на изискванията за преподаватели в медицинските колежи в България и аналогични структури за подготовка на медицински специалисти в някои европейски страни, Здраве и наука, година II, бр. 3, 2012 София, Доклади от Национална конференция „Здравни грижи – традиции и перспективи“, 522-524.
8. Митова, М., Методика на обучението по практика в медицинските колежи, София, 1998, с.7
9. Митова, М., Ц. Воденичаров, Педагогически проблеми на медицинското образование, С., 1998., с.171

10. Нишева, В. Медицинска педагогика, 2002 г. изд. Център „ВМИ-Плевен“.
11. Петрова, Г., М. Тодорова, Медицинска педагогика (Учебно-практическо ръководство, Пловдив, 2006 г., изд. ИМН.,с.12-15
12. *Попов*, Т., Медицинска педагогика, учебник за студентите от ФОЗ, Габрово, 2010 г., изд. ЕКС-ПРЕС.